

การบาดเจ็บ 19 สาเหตุ (19 External causes of injury)

การบาดเจ็บ 19 สาเหตุ จากสาเหตุภายนอก เป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2553 สำนักระบาดวิทยาได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลรายงานการบาดเจ็บ 19 สาเหตุ จาก 50 จังหวัด (ปี พ.ศ. 2552 ได้รับรายงานจาก 72 จังหวัด และโรงพยาบาลในทม. 17 แห่ง)

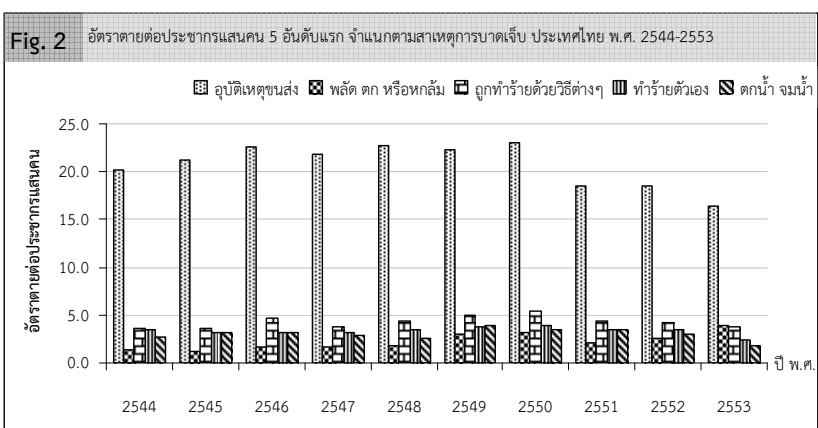
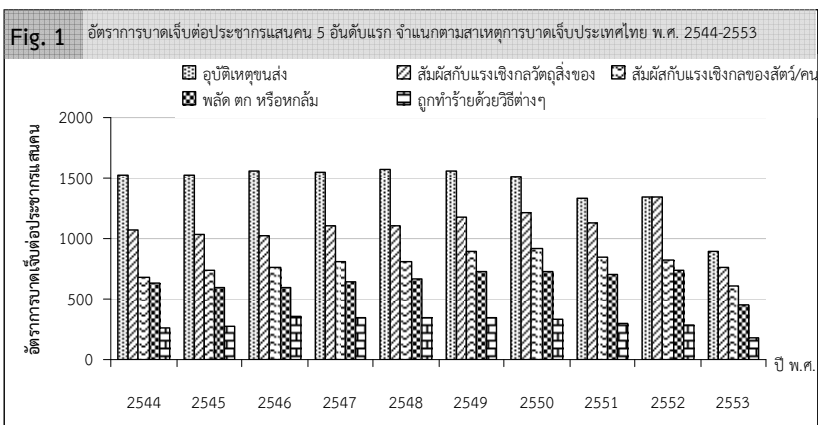
ปี พ.ศ. 2553 ได้รับรายงานผู้บาดเจ็บทั้งหมด 2,046,240 ราย ตาย 23,017 ราย อัตราการบาดเจ็บ 3,224.59 ต่อประชากรแสนคน อัตราตาย 36.27 ต่อประชากรแสนคน และอัตราป่วยตาย ร้อยละ 1.12

สาเหตุของการบาดเจ็บ 5 อันดับแรกที่มีอัตราการบาดเจ็บสูงสุดของประเทศ ในปี พ.ศ. 2553 คือ อุบัติเหตุการขนส่ง (849.62 ต่อประชากรแสนคน) สัมผัสกับแรงเชิงกลของวัตถุสิ่งของ (765.71) สัมผัสกับแรงเชิงกลสัตว์/คน (603.78) พลัดตกหรือหกล้ม (452.52) และ ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่างๆ (174.93) (รูปที่ 1)

จำนวนผู้บาดเจ็บตายส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 3.7:1 และทุกสาเหตุการบาดเจ็บมีอัตราตายเพศชายมากกว่าเพศหญิง

การบาดเจ็บที่มีอัตราตายต่อประชากรแสนคน สูงสุด 5 อันดับแรก ในปี พ.ศ. 2553 คือ อุบัติเหตุขนส่ง 16.4 ต่อประชากรแสนคน ตกน้ำจมน้ำ (3.89) การถูกทำร้าย (3.69) การสัมผัสกับแรงเชิงกลของวัตถุสิ่งของ (3.43) และทำร้ายตัวเอง (2.42) (รูปที่ 2) และการบาดเจ็บที่มีแนวโน้มอัตราตายสูงขึ้น จากปี พ.ศ. 2552 คือ อุบัติเหตุการขนส่งพลัดตกหรือหกล้มสัมผัสกับแรงเชิงกลของวัตถุสิ่งของ สัมผัสกับแรงเชิงกลของสิ่งมีชีวิต การถูกพิษจากสัตว์หรือพืช การสัมผัสความร้อน ของร้อน

การบาดเจ็บที่มีอัตราป่วยตายสูงสุดในปี พ.ศ. 2553 คือ ตกน้ำ/จมน้ำ



ร้อยละ 28.55 รองลงมา คือ การดำเนินการทางกฎหมายหรือสงคราม 11.79 การทำร้ายตัวเอง (8.55) คุกคามการหายใจ (6.35) และสัมผัสกระแสไฟฟ้า รังสี และอุณหภูมิ (4.41)

การบาดเจ็บที่มีอัตราป่วยตายสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2553 คือ การตกน้ำ จมน้ำ การออกกำลังกาย สัมผัสพิษและสารอื่นๆ สัมผัสความร้อน ของร้อนและสัมผัสกับแรงเชิงกลของวัตถุสิ่งของ

อุบัติเหตุการขนส่ง

ในปีพ.ศ. 2553 มีผู้บาดเจ็บ 567,701 ราย เสียชีวิต 10,409 ราย อัตราการบาดเจ็บ 4,415.92 ต่อประชากรแสนคน อัตราตาย 44.35 ต่อประชากรแสนคน และอัตราป่วยตาย ร้อยละ 1.37 อัตราการบาดเจ็บ และความรุนแรงของการบาดเจ็บสูงขึ้น จากปี พ.ศ. 2552 โดยเฉพาะอัตราตาย

จังหวัดที่มีอัตราการบาดเจ็บต่อประชากรแสนคน จากอุบัติเหตุขนส่ง สูงสุด 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2553 คือ ภูเก็ต (4,415.92) ชลบุรี (3,607.52) สุราษฎร์ธานี (3,032.10) นครนายก (2,895.88) และตรัง (2,879.83) (ตารางที่ 1)

จังหวัดที่มีอัตราตายต่อประชากรแสนคนจากอุบัติเหตุการขนส่ง สูงสุด 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2553 คือ ชลบุรี (116.90) น่าน (82.18) พิษณุโลก (67.47) ภูเก็ต (44.35) และนครนายก (43.35) (ตารางที่ 2)

จังหวัดที่มีอัตราการตายจากอุบัติเหตุการขนส่ง สูงสุด 5 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2553 คือ น่าน ร้อยละ 5.23 ชลบุรี (3.24) พิษณุโลก (2.92) นครปฐม (1.91) และประจวบคีรีขันธ์ (1.51) (ตารางที่ 2)

หมายเหตุ เนื่องจากในปี พ.ศ. 2553 สำนักงานระบาดวิทยา ได้รับข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ลดลง ร้อยละ 27.78 จึงไม่สามารถยืนยันได้ว่า แนวโน้มที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้น เป็นภาพที่แท้จริง อย่างไรก็ตาม ขณะนี้คณะทำงานพยายามรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่เครือข่ายการเฝ้าระวังการบาดเจ็บ จากโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุข และโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานคร ในการเก็บรวบรวมข้อมูลรายงานการบาดเจ็บ 19 สาเหตุ ในแต่ละจังหวัด ทำให้สามารถรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลการบาดเจ็บในภาพรวมระดับประเทศ

ผู้เรียบเรียง

กาญจณีย์ คำนอกแก้ว และอัญชา วากัส

ผู้รวบรวมข้อมูล

กาญจณีย์ คำนอกแก้ว, อัญชา วากัส และ ศิริพรรณ มณีรัตนกร

ตารางที่ 1 จังหวัดที่มีอัตราการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่งสูงสุด 10 อันดับแรก ประเทศไทย พ.ศ. 2553

อันดับ	จังหวัด	จำนวนผู้บาดเจ็บทั้งหมด	จำนวนผู้บาดเจ็บตาย	อัตราการบาดเจ็บ	อัตราตาย	อัตราป่วยตาย	ประชากร ม.ย. 53
		(ราย)	(ราย)	ต่อประชากรแสนคน	ต่อประชากรแสนคน	(%)	
1	ภูเก็ต	14,637	147	4,415.92	44.35	1.00	331,460
2	ชลบุรี	46,073	1,493	3,607.52	116.90	3.24	1,277,139
3	สุราษฎร์ธานี	29,983	363	3,032.10	36.71	1.21	988,854
4	นครนายก	7,275	109	2,895.88	43.39	1.50	251,219
5	ตรัง	17,762	234	2,879.83	37.94	1.32	616,773
6	ชุมพร	12,934	111	2,660.04	22.83	0.86	486,233
7	เพชรบุรี	12,239	156	2,660.03	33.91	1.27	460,108
8	พิษณุโลก	19,550	570	2,314.21	67.47	2.92	844,779
9	นครปฐม	19,062	364	2,249.17	42.95	1.91	847,513
10	ขอนแก่น	38,643	329	2,196.66	18.70	0.85	1,759,172

ตารางที่ 2 จังหวัดที่มีอัตราตายจากอุบัติเหตุขนส่งสูงสุด 10 อันดับแรก ประเทศไทย พ.ศ. 2553

อันดับ	จังหวัด	จำนวนผู้บาดเจ็บทั้งหมด	จำนวนผู้บาดเจ็บตาย	อัตราการบาดเจ็บ	อัตราตาย	อัตราป่วยตาย	ประชากร ม.ย. 53
		(ราย)	(ราย)	ต่อประชากรแสนคน	ต่อประชากรแสนคน	(%)	
1	ชลบุรี	46,073	1,493	3,607.52	116.90	3.24	1,277,139
2	น่าน	7,476	391	1,571.25	82.18	5.23	475,799
3	พิษณุโลก	19,550	570	2,314.21	67.47	2.92	844,779
4	ภูเก็ต	14,637	147	4,415.92	44.35	1.00	331,460
5	นครนายก	7,275	109	2,895.88	43.39	1.50	251,219
6	นครปฐม	19,062	364	2,249.17	42.95	1.91	847,513
7	ตรัง	17,762	234	2,879.83	37.94	1.32	616,773
8	สุราษฎร์ธานี	29,983	363	3,032.10	36.71	1.21	988,854
9	เพชรบุรี	12,239	156	2,660.03	33.91	1.27	460,108
10	ประจวบคีรีขันธ์	10,932	165	2,176.73	32.85	1.51	502,221

ตารางที่ 3 จำนวนผู้บาดเจ็บทั้งหมด, จำนวนผู้บาดเจ็บตาย, อัตราการบาดเจ็บ, อัตราตาย และอัตราป่วยตาย จำแนกตามสาเหตุการบาดเจ็บ ประเทศไทย พ.ศ. 2553

สาเหตุ	จำนวนผู้บาดเจ็บทั้งหมด*	จำนวนผู้บาดเจ็บตาย	อัตราการบาดเจ็บ	อัตราตาย	อัตราป่วยตาย
	(ราย)	(ราย)	(ต่อประชากรแสนคน)	(ต่อประชากรแสนคน)	(%)
1. อุบัติเหตุการขนส่ง (V01 - V99)	567,701	10,409	894.62	16.40	1.83
2. อุบัติเหตุอื่นๆ	1,319,548	7,936	2079.42	12.51	0.60
2.1 พลัด ตก หรือหกล้ม (W00 - W19)	287,155	2,469	452.52	3.89	0.86
2.2 สัมผัสกับแรงเชิงกลวัตถุสิ่งของ (W20 - W49)	485,899	2,178	765.71	3.43	0.45
2.3 สัมผัสกับแรงเชิงกลของสัตว์/คน (W50 - W64)	383,146	671	603.78	1.06	0.18
2.4 การตกน้ำ จมน้ำ (W65 - W74)	4,741	1,164	7.47	1.83	24.55
2.5 ความเค้นการหายใจ (W75 - W84)	2,265	137	3.57	0.22	6.05
2.6 สัมผัสกระแสไฟฟ้า รั้งสีและอุณหภูมิ (W85 - W99)	10,166	448	16.02	0.71	4.41
2.7 สัมผัสควัน ไฟ และเปลวไฟ (X00 - X09)	20,319	76	32.02	0.12	0.37
2.8 สัมผัสความร้อน ของร้อน (X10 - X19)	18,611	116	29.33	0.18	0.62
2.9 สัมผัสพิษจากสัตว์หรือพืช (X20 - X29)	72,307	321	113.95	0.51	0.44
2.10 สัมผัสพลังงานจากธรรมชาติ (X30 - X39)	7,552	39	11.90	0.06	0.52
2.11 สัมผัสพิษและสารอื่นๆ (X40 - X49)	12,013	194	18.93	0.31	1.61
2.12 การออกแรงเกิน (X50 - X57)	6,137	28	9.67	0.04	0.46
2.13 สัมผัสกับสิ่งไม่ทราบแน่ชัด (X58 - X59)	9,237	95	14.56	0.15	1.03
3. ทำร้ายตัวเองด้วยวิธีต่างๆ (X60 - X84)	17,924	1,533	28.25	2.42	8.55
4. ถูกทำร้ายด้วยวิธีต่างๆ (X85 - Y09)	111,007	2,343	174.93	3.69	2.11
5. บาดเจ็บโดยไม่ทราบเจตนา (Y10 - Y33)	17,420	210	27.45	0.33	1.21
6. ดำเนินการทางกฎหมายหรือสงคราม (Y35 - Y36)	670	79	1.06	0.12	11.79
7. ไม่ทราบทั้งสาเหตุและเจตนา (Y34)	11,970	507	18.86	0.80	4.24
รวม	2,046,240	23,017	3224.59	36.27	1.12

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 50 จังหวัด

รวบรวมโดย : ฝ่ายพัฒนามาตรฐานและวิจัยทางระบาดวิทยาโรคไม่ติดต่อ สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทร. 02-5903337

